

Rapport

Naturvärdes- och artinventeringar inför detaljplan vid Slättadammgatan, Göteborgs stad

Göteborgs Stad

Titel: Naturvärdes- och artinventeringar inför detaljplan vid Slättadammsgatan, Göteborgs Stad

Version: 2

Datum: 2025-09-22

Uppdragsgivare: Göteborgs stad - Stadsbyggnadsförvaltningen, Hillevie Kittel

Uppdragsnummer: 50065

Dokumentnamn: Rapp-50065-NVI_Slättadammsgatan_2025_ver2.pdf

Rapport genomförd av: Anna Sjövall & Filip Myllyaho, EnviroPlanning AB

Rapport granskad av: Sofia Berg, EnviroPlanning AB

Rapport verifierad av: Gabriella Samuelsson, EnviroPlanning AB

Bilder: EnviroPlanning AB om inget annat anges

Sammanfattning

En naturvärdesinventering (SS 199000:2023) och en häckfågelinventering har genomförts inför detaljplan vid Slättadammsgatan i stadsdelen Tolered i Göteborg. Totalt identifierades fyra naturvärdesbiotoper där två hyser påtagliga naturvärden (naturvärdesklass 3) och två hyser vissa naturvärden (naturvärdesklass 4). Tre värdearter noterades under naturvärdesinventeringen: ask, skogsalm och idegran. Därtill identifierades nio värdeelement, tre särskilt skyddsvärda träd och två biotopskyddade alléer. Två invasiva främmande arter förekommer inom inventeringsområdet: kanadensiskt gullris och parkslide. En eDNA-analys av vattenprover strax norr om inventeringsområdet visade spår av DNA från vanlig padda, vanlig groda och mindre vattensalamander. Häckfågelinventeringen resulterade i 15 fågelarter varav tre rödlistade: fiskmå, kråka och svartvit flugsnappare.

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Metod	5
2.1.	Naturvärdesinventering	5
2.2.	Kartläggningstyp för aktuellt uppdrag.....	7
2.3.	Värdearter	8
2.4.	Häckfågelinventering	8
2.5.	Artskyddsförordningen.....	9
2.6.	Svenska rödlistan	10
2.7.	Generella biotopskydd.....	10
2.8.	Förkortningar och förklaringar	11
2.9.	Förstudie.....	11
3.	Resultat	12
3.1.	Sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden	12
3.2.	Beskrivning av inventeringsområdet	14
3.3.	Naturvärdesbiotoper	15
3.4.	Värdearter	21
3.5.	Värdeelement.....	22
3.6.	Fördjupade inventeringar	23
3.6.1.	Särskilt skyddsvärda träd	23
3.6.2.	Generella biotopskydd	25
3.6.3.	Artförekomst - invasiva arter	26
3.6.4.	Livsmiljöer för fladdermöss	27
3.6.5.	eDNA groddjur	28
3.7.	Häckfågelinventering	29
4.	Känslighet för byggnation	31
4.1.	Skyddsvärda träd	31
4.2.	Generella biotopskydd.....	32
5.	Referenser	33

1. Inledning

Göteborgs stads stadsbyggnadsförvaltning arbetar med framtagande av detaljplan vid Slättadammsgatan, på fastigheten Tolered 152:4 samt delar av fastigheterna Tolered 731:236 och Tolered 731:255. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för anläggande av en ny förskola.

EnviroPlanning AB har fått i uppdrag att genomföra en naturvärdesinventering och en häckfågelinventering inom inventeringsområdet, samt en provtagning för eDNA-analys av groddjur strax norr om inventeringsområdet (Figur 1). Inventeringsområdet är cirka 0,7 ha stort, och omfattar förutom planområdet en buffert som inkluderar träd som står i direkt anslutning till planområdet.

Figur 1. Karta över inventeringsområdet.

2. Metod

2.1. Naturvärdesinventering

Naturvärdesinventering (NVI) enligt svensk standard (SS 199000:2023) kartlägger och beskriver geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdena på dessa avgränsade geografiska områden bedöms på en fyrgradig skala enligt följande (se faktaruta 1):

- Naturvärdesklass 1 – mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 2 – stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 3 – påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald.
- Naturvärdesklass 4 – viss särskild betydelse för biologisk mångfald.

Utöver dessa finns värdeklasser för så kallade övriga biotoper (klass 5–7), vilka har endast allmän betydelse, saknar allmän betydelse respektive har uppenbar negativ betydelse för biologisk mångfald. Vilka naturvärdesklasser som ingår i en inventering avgörs av den detaljeringsgrad som beställaren önskar.

Naturvärdesbedömningen som ligger till grund för vilken naturvärdesklass ett område får utgår från kombinationen av de två bedömningsgrunderna art- och biotopvärde (Figur 2).

Artvärde	Mycket högt	Mindre troligt utfall	Mindre troligt utfall	Högt naturvärde	Högsta naturvärde	
	Högt	Mindre troligt utfall	Högt naturvärde	Högt naturvärde		
	Påtagligt	Mindre troligt utfall	Påtagligt naturvärde	Högt naturvärde		
	Visst	Visst naturvärde	Påtagligt naturvärde	Mindre troligt utfall		
	Lågt	Ej naturvärde	Visst naturvärde	Mindre troligt utfall	Mindre troligt utfall	
		Lågt	Visst	Påtagligt	Högt	Mycket högt
		Biotopvärde				

Figur 2. Bedömningsgrunden för artvärdet och biotopvärdet leder till en viss naturvärdesklass.

Bild efter SS 199000:2023.

Artvärdet baseras på områdets artrikedom relativt omgivande landskap samt på närvaro av värdearter såsom fridlysta och rödlistade arter (se även 2.3). Biotopvärdet baseras på biotopkvaliteter såsom förekomst av död ved, kontinuitet, grad av utvecklat träd- och buskskikt med mera. Biotopkvaliteterna används som underlag för att bedöma biotopens sällsynthet, hotstatus, ekologiska funktion och tillstånd.

Artvärdet respektive biotopvärdet bedöms på skalan lågt-, visst-, påtagligt-, högt- och mycket högt värde. Läs mer om bedömningsgrunderna i SS 199000:2023.

Faktaruta 1. Beskrivning av naturvärdesklasser

Naturvärdesklass 1 – mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald

Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå,

Naturvärdesklass 2 – stor särskild betydelse för biologisk mångfald

Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Naturvärdesklass 3 – påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald

Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

Naturvärdesklass 4 – viss särskild betydelse för biologisk mångfald

Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

2.2. Kartläggningstyp för aktuellt uppdrag

Följande delar av NVI på fältnivå enligt svensk standard 199000:2023 har tillämpats:

- **10.5.2 NVI med detaljeringsgrad ”detalj”, naturvärdesklass 1–4**

Detaljeringsgraden innebär att naturvärdesbiotoper ner till en minsta karteringsenhet på 100 m² och av minst visst naturvärde redovisas. Områden <100 m² redovisas som värdeelement (exempelvis artförekomst eller livsmiljö).

- **14.7.3 Tillägg – detaljerad redovisning av artförekomst (fridlysta och rödlistade arter)**

Detta tillägg innebär att värdearter, begränsat till fridlysta och rödlistade arter, registreras så att fyndplatsen kan redovisas med koordinater. Registreringen ska göras med minst den lägesnoggrannhet som kan uppnås med inbyggd GPS i en mobiltelefon eller läsplatta.

- **20.3 Fördjupad inventering av särskilt skyddsvärda träd**

Denna inventering innebär att träd som uppfyller ett eller flera av kriterierna i Naturvårdsverkets aktuella definition för särskilt skyddsvärda träd identifieras och redovisas. Enligt Naturvårdsverket (2012) inkluderas följande träd i begreppet särskilt skyddsvärt:

- *Grova hålträd* - träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hållighet i huvudstam
- *Jätteträd* - träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd
- *Äldre träd* - Gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år

- **20.5 Fördjupad inventering av generellt skyddade biotopskyddsområden**

Denna fördjupade inventering innebär att generellt skyddade biotopskyddsområden enligt miljöbalken 7 kap. 11 § och bilaga 1 till förordningen om områdesskydd identifieras och redovisas (se avsnitt 2.6).

- **20.11 Fördjupad inventering av artförekomst – invasiva arter**

Förekomster av nedan listade invasiva främmande arter som påträffas vid fältbesöket avgränsas på karta. Registreringen görs med minst den lägesnoggrannhet som kan uppnås med inbyggd GPS i en mobiltelefon eller läsplatta. Arter som kartläggs är jättebalsamin, jätteloka, parksallat, parkslide, jätteslide, gul skunkkalla, vresros, blomsterlupin och kanadensiskt gullris.

- **20.12 Fördjupad inventering av livsmiljöer - fladdermöss**

En bedömning och kartläggning av livsmiljöer som har eller kan ha betydelse för fladdermöss utförs och redovisas med beskrivande text.

Övrigt:

- **eDNA-analys groddjur**

Vattenprovtagning med eDNA-analys genomförs för att identifiera artförekomster i vatten. Metoden ger inte svar på frågan om antalet individer eller könsfördelning, men mängden DNA kan ge en fingervisning om respektive art är vanligt förekommande eller inte. För att artskyddet ska aktualiseras krävs dock bara information om förekomst.

- **Känslighet för byggnation**

En analys av områdets känslighet för byggnation redovisas utifrån resultatet av naturvärdes- och häckfågelinventeringen samt eDNA-analysen för groddjur.

- **Göteborgs stads ansvarsarter och ansvarsbiotoper**

Om Göteborgs Stads ansvarsarter eller ansvarsbiotoper påträffas under inventeringen, beskrivs dessa i ett eget stycke i rapporten och markeras på karta.

Utförandeperiod

Fältbesöket för naturvärdesinventeringen utfördes 4 juni 2025 av Anna Sjövall. Provtagning för eDNA-analys genomfördes den 7 maj 2025 av Filip Myllyaho, EnviroPlanning AB.

EnviroPlanning AB. Koordinatsystemet som har använts är SWEREF 99 TM. Kartor har tillverkats i Qgis version 3.4 Bratislava och GIS-skikten levereras i originalformat (.shp).

2.3. Värdearter

En värdeart är särskilt lämplig att använda vid naturvärdesbedömningar genom att den själv är ovanlig, rödlistad eller fridlyst, genom att den indikerar att ett område har särskild betydelse för biologisk mångfald eller genom att den i sig självt har särskild betydelse för biologisk mångfald. Värdeart används ibland synonymt med begreppet naturvårdsart. Naturvårdsarter är dock inte alltid användbara som stöd för en naturvärdesbedömning då vissa är vanliga och allmänt spridda utan särskilda krav på sin miljö. Exempel på artyper som räknas som värdearter är:

- Fridlysta (artskyddsförordningen 2007:845)
- Rödlistade (NT, VU, EN och CR) (SLU Artdatabanken 2020)
- Nyckelarter som formar livsmiljöer av värde för sin omgivning
- Signalarter som indikerar områden av betydelse för biologisk mångfald.
- Ängs- och betesmarksindikatorer (Jordbruksverket 2017)

Förekomster av värdearter inom naturvärdesbiotoper uppskattas till mängd genom följande skala:

- Mycket betydelsefulla förekomster	- Måttliga förekomster
- Betydelsefulla förekomster	- Sparsamma förekomster

2.4. Häckfågelinventering

Häckfågelinventeringen genomfördes genom en kombinerad punkt- och linjetaxering enligt Svensk häckfågeltaxering (Naturvårdsverket 2016). En taxeringslinje sattes ut för att täcka området så gott som möjligt. Metoden bygger på att man långsamt vandrar längs taxeringslinjen och noterar alla observerade (genom syn eller hörsel) fåglar inom eller i direkt anslutning till utredningsområdet. Under inventeringen noterades alla observerade fåglar med artnamn, antal, tidpunkt och aktivitet (exempelvis sång eller födosök) samt eventuella kommentarer som är relevanta (till exempel om häckning eller observerade ungar). Detta för att kunna avgöra sannolikheten för huruvida en art häckar inom inventeringsområdet eller ej.

För häckningsindicer används kriterierna under ”Artlistning” i Biologiska inventeringsnormer för fåglar (Naturvårdsverket 1978). Dubbelräkning av individer undveks så långt det var möjligt. Främst genom att inventeraren bedömde om det var samma fågel som observerats, (typiskt för gök, näktergal eller andra fåglar som hörs över stora avstånd) så noterades denna endast på den första platsen den observerades. Samtliga observationer registrerades i mobilapplikationen QFIELD.

Häckfågelinventeringen utfördes under maj och juni månad då de flesta fågelarterna i Sverige sjunger aktivt för att markera sina revir eller locka en partner under denna period, vilket underlättar lokalisering och identifiering av arter. Inventeringen genomfördes i klart väder vid soluppgång och ett par timmar. Inventeringen genomfördes av Filip Myllyaho, EnviroPlanning AB, 2025-05-07 samt 2024-06-02.

2.5. Artskyddsförordningen

Alla vilda fåglar, groddjur, kräldjur, orkidéer, fladdermöss samt vissa utpekade växter och djurarter är fridlysta genom artskyddsförordningen (ASF). I artskyddsförordningen inkluderas både arter upptagna i EU:s naturvårdsdirektiv (Fågeldirektivet och Art- och habitatdirektivet) (bilaga 1 i ASF) samt de nationella fridlysta arterna (bilaga 2 i ASF). Artskyddsförordningen innehåller regler över hur de fridlysta arternas överlevnad ska säkras. Reglerna för arterna ser olika ut beroende på hur arten är skyddad. Nedan redovisas de olika skydden.

Strikt skyddade arter – arter upptagna i EU:s naturvårdsdirektiv

Vilda fåglar samt arter som är listade i förordningens bilaga 1 med beteckningen n eller N har ett utökat skydd i enlighet med art- och habitatdirektivet. Detta skydd regleras via följande:

- 4 § ASF (fåglar)

För dessa arter är det förbjudet att fånga eller döda djur samt att förstöra, skada eller bortföra bon och ägg. Det är även förbjudet att störa arterna på ett sådant sätt att det försvårar för arternas möjligheter att bibehålla populationen på en tillfredsställande nivå samt möjligheten att återupprätta populationen till den nivån.

- 4a § ASF (andra djur än fåglar)

För dessa arter är det förbjudet att fånga eller döda djur, störa djur (särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder), förstöra eller samla in ägg i naturen, och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Nationellt fridlysta arter

Arter som är listade i förordningens bilaga 2 är nationellt fridlysta och deras skydd regleras via följande:

- 6 § ASF (kräldjur, groddjur och ryggradslösa djur)

För dessa arter är det förbjudet att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar och ta bort eller skada ägg, rom, larver och bon.

- 8–9 § ASF (kärlväxter, mossor, lavar, svampar och alger)

För dessa arter är det förbjudet att plocka, gräva upp eller ta bort eller skada frön eller andra delar av växten.

2.6. Svenska rödlistan

Den svenska rödlistan är en lista över arter och deras hotstatus i Sverige (se Faktaruta 2). Den baseras på en bedömning av enskilda arters risk att dö ut från landet. Bedömningen görs utifrån internationellt vedertagna kriterier som baseras på flera olika riskfaktorer. Rödlistan är ett viktigt verktyg inom naturvården vid exempelvis bedömning av konsekvenser av planerad exploatering. Om det finns flera rödlistade arter i ett område kan exploatering få allvarliga konsekvenser. Rödlistade arter har däremot inget formellt lagligt skydd (SLU Artdatabanken, 2020).

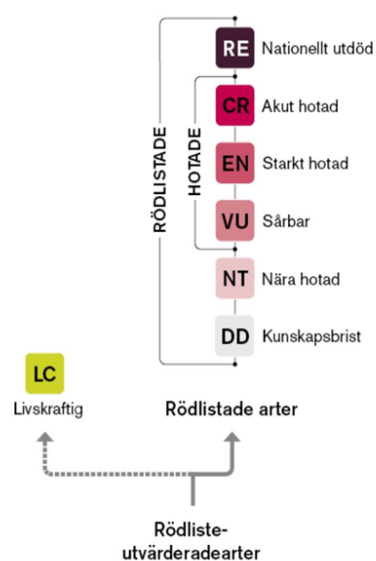
Faktaruta 2. Den svenska rödlistan

Alla flercelliga svenska arter för vilka en bedömning enligt rödlistans kriterier är möjlig klassificeras enligt bilden till höger. Arter som inte uppfyller något av kriterierna hamnar i kategorin Livskraftig (LC).

Resterande arter blir rödlistade. En del arter hamnar i kategorin Kunskapsbrist (DD), d.v.s. de skulle kunna hamna i vilken kategori som helst men i dagsläget saknas kunskap.

De arter som uppfyller kriterierna för Nära hotad (NT), Sårbar (VU), Starkt hotad (EN), Akut hotad (CR) eller Nationellt utdöd (RE) är alla rödlistade. De arter som kategoriseras som CR, EN eller VU är hotade.

Ju högre upp på skalan en art hamnar, ju högre risk har arten att dö ut.

Källa: Artdatabanken
Illustration Katarina Nyberg

2.7. Generella biotopskydd

Nedanstående förteckning med biotoper är listade i bilaga 1 till förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., och utgör biotopskyddsområden enligt 7 kap 11 §. Inom ett biotopskyddsområde får inte verksamheter bedrivas eller åtgärder vidtas som kan skada naturmiljön. Om det finns särskilda skäl, får dispens från förbudet ges i det enskilda fallet.

- Allé (lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd med en stamdiameter på ≥ 20 cm)
- Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark
- Odlingsröse i jordbruksmark
- Pilevall
- Småvatten och våtmark i jordbruksmark (areal av högst ett hektar)
- Stenmur i jordbruksmark
- Åkerholme (areal högst 0,5 hektar som omges av åkermark eller kultiverad betesmark)

2.8. Förkortningar och förklaringar

I samband med presentation av naturvårdsarter anges vilken naturvårdskategori arten tillhör. En art kan tillhöra en eller flera kategorier. Tabell 1 redovisar förklaringar till förkortningar som används i samband med angivelse av en arts naturvårdskategori.

Tabell 1. Tabellen redovisar förklaringar till förkortningar som kan förekomma i denna rapport. ASF = artskyddsförordningen.

Förkortning	Betydelse
S	Signalarter i skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering
T	Typisk art för angiven Natura 2000 naturtyp
NT	Rödlistekategorin <i>nära hotad</i> (near threatened)
VU	Rödlistekategorin <i>sårbar</i> (vulnerable)
EN	Rödlistekategorin <i>starkt hotad</i> (endangered)
CR	Rödlistekategorin <i>akut hotad</i> (critically endangered)
ÄoB	Indikatorarter på värdefull gräsmark, äng och betesmark
ASF, bilaga 1	Arten är fridlyst och innehar om betecknad med bokstaven n eller N i bilaga 1 till artskyddsförordningen ett utökad skydd i enlighet med art- och habitatdirektivet (4,5 och 7 § ASF 2007:845)
ASF, fågeldir.	Arten finns med i artskyddsförordningen och är upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet vilket innebär att arten har ett unionsintresse att särskilda skyddsområden ska utses (ASF 2007:845, bilaga 1 B)
ASF, bilaga 2	Arten är nationellt fridlyst enligt artskyddsförordningen (6, 8 och 9 § ASF 2007:845)

2.9. Förstudie

Eftersök av tidigare dokumenterade naturvärden har gjorts i artportalen (rödlistade och fridlysta arter för perioden 2005–2025), i Skogsstyrelsens verktyg Skogens Pärlor, Naturvårdsverkets Skyddade natur och våtmarksinventering samt i Länsstyrelsernas geodatakatalog.

3. Resultat

3.1. Sammanställning av tidigare dokumenterade naturvärden

Den norra delen av inventeringsområdet gränsar till strandskyddet för Slätta damm (Figur 3). En lövskog strax väster om inventeringsområdet har avgränsats som en möjlig värdekärna i länsstyrelsens analys av lövskogsinventeringen. Inga områdesskydd eller tidigare kända naturvärden förekommer inom själva inventeringsområdet (Tabell 2).

I artportalen från perioden 2005–2025 förekommer ett flertal fridlysta och rödlistade arter i anslutning till inventeringsområdet (Figur 3, Tabell 3), varav samtliga fåglar. Endast rödlistade arter och arter som listas i Bilaga 1 till Fågeldirektivet redovisas, dessa är att betrakta som prioriterade i samband med en prövning. Artfynd som endast har rapporterats som sträckande eller förbiflygande har sorterats bort. Fyndplatserna för de tidigare rapporterade arterna redovisas i Figur 3 och ligger utanför inventeringsområdet, men är rapporterade med en noggrannhet (buffert) som även omfattar inventeringsområdet.

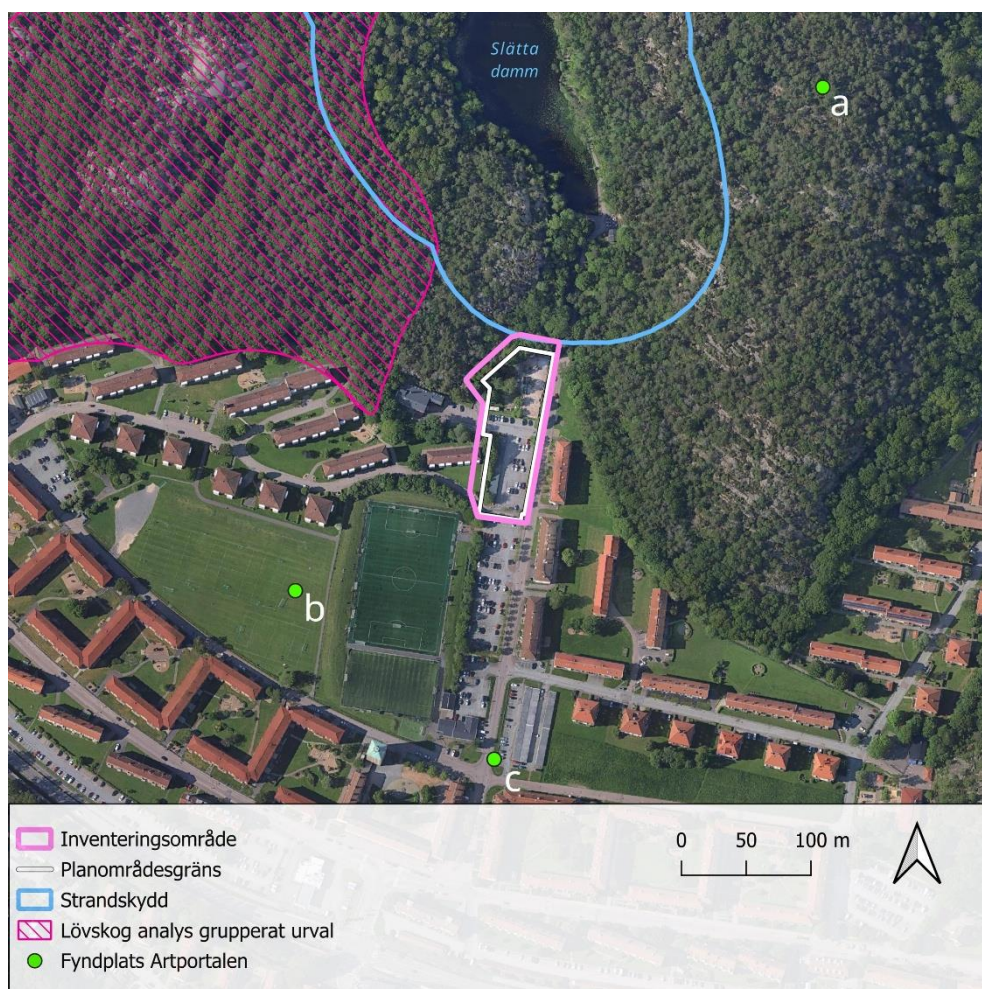
Närmast rapporterade fynd av fladdermöss finns i anslutning till Slätta damm, strax norr om inventeringsområdet. Här finns tidigare rapporterade fynd av vattenfladdermus, nordfladdermus och dvärgpipistrell.

Inga invasiva, främmande arter har rapporterats inom inventeringsområdet.

Tabell 2. Sammanställning av biologiska databaser och om registrerade värden i dessa finns inom inventeringsområdet. LST = länsstyrelsen. Sks=Skogsstyrelsen.

Data	Ansvarig utgivare	Förekomst inom området	Karta
Värdekärna triviallövskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna ädellövskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna blandskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna barrskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna tallskog	LST Västra Götaland	Nej	
Värdeetrakt ekar	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna gräsmark	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna torräng	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna småvatten	LST Västra Götaland	Nej	
Värdeetrakt rikkärr	LST Västra Götaland	Nej	
Värdekärna Ekologiska kantzoner vattendrag	LST Västra Götaland	Nej	
Lövskogsinventeringen	LST Västra Götaland	Nej	
Skyddsvärda träd	LST Västra Götaland	Nej	
Strandskydd	LST Västra Götaland	Nej	
Sks naturvärden	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks nyckelbiotoper	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks naturvårdsavtal	Skogsstyrelsen	Nej	

Data	Ansvarig utgivare	Förekomst inom området	Karta
Sks biotopskydd	Skogsstyrelsen	Nej	
Sks sumpskogar	Skogsstyrelsen	Nej	
Ängs- och betesmarks inventering (TUVA)	Jordbruksverket	Nej	
Natura 2000-områden	Naturvårdsverket	Nej	
SPA rikstäckande	Naturvårdsverket	Nej	
Naturreservat	Naturvårdsverket	Nej	
Naturvårdsområden	Naturvårdsverket	Nej	
Våtmarksinventeringen (VMI)	Naturvårdsverket	Nej	
Rödlistade arter	Artportalen	Ja	Figur 3
Nationellt fridlysta arter	Artportalen	Ja	Figur 3
Fågeldirektivet bilaga 1	Artportalen	Ja	Figur 3
Signalarter	Artportalen	Nej	
Invasiva arter	Artportalen	Nej	

Figur 3. Tidigare identifierade naturvärden i anslutning till inventeringsområdet. I tabell 3 redovisas vilka arter som har rapporterats vid fyndplats a, b respektive c.

Tabell 3. Rödlistade och fridlysta arter som rapporterats i Artportalen i anslutning till inventeringsområdet. Av rapporterade fåglar har endast rödlistade arter och arter listade i bilaga 1 till Fågeldirektivet inkluderats. Kolumnen fyndplats syftar till fyndplatserna som redovisas i Figur 3.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistning	Fridlysning	Fyndplats
Backsvala	<i>Riparia riparia</i>	VU	4 § ASF	a
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	NT	4 § ASF	a, b, c
Entita	<i>Poecile palustris</i>	NT	4 § ASF	a
Fiskmåå	<i>Larus canus</i>	NT	4 § ASF	a, b, c
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	VU	4 § ASF	a, c
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	EN	4 § ASF	c
Hussvåla	<i>Delichon urbicum</i>	VU	4 § ASF	b, c
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	NT	4 § ASF	a
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	NT	4 § ASF	c
Skrattmåå	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	NT	4 § ASF	b, c
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT	4 § ASF; Bilaga 1	a
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	VU	4 § ASF	b, c
Strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	NT	4 § ASF	b
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT	4 § ASF	a, c
Såvparv	<i>Emberiza schoeniclus</i>	NT	4 § ASF	a
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	EN	4 § ASF	c
Årtsångare	<i>Curruca curruca</i>	NT	4 § ASF	c

3.2. Beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet är beläget vid Slättadammsgatan i stadsdelen Tolered i Göteborg (Figur 1). I norr gränsar inventeringsområdet till den södra utkanten av Hisingsparken, medan övriga delar ligger i anslutning till parkeringsplatser, flerbostadshus och klippta gräsmattor. Hisingsparken är Göteborgs största park och omfattar både hållmarker, tall- och lövskog och våtmarksområden. Strax utanför inventeringsområdet i nordost rinner en bäck som utgår från Slätta damm, ca 100 meter norr om inventeringsområdet. Miljöerna inom inventeringsområdet utgörs huvudsakligen av ruderatmark där man rivit en tidigare förskolebyggnad, samt av hårdgjorda ytor med väg och parkeringsplatser (Figur 4). Den södra delen omges av planterade träd, medan den norra delen omfattar en brynzon med lövträd i utkanten av Hisingsparken. Hela inventeringsområdet är beläget på sur berggrund och jordarten utgörs av lera (Sveriges geologiska undersökning 2025).

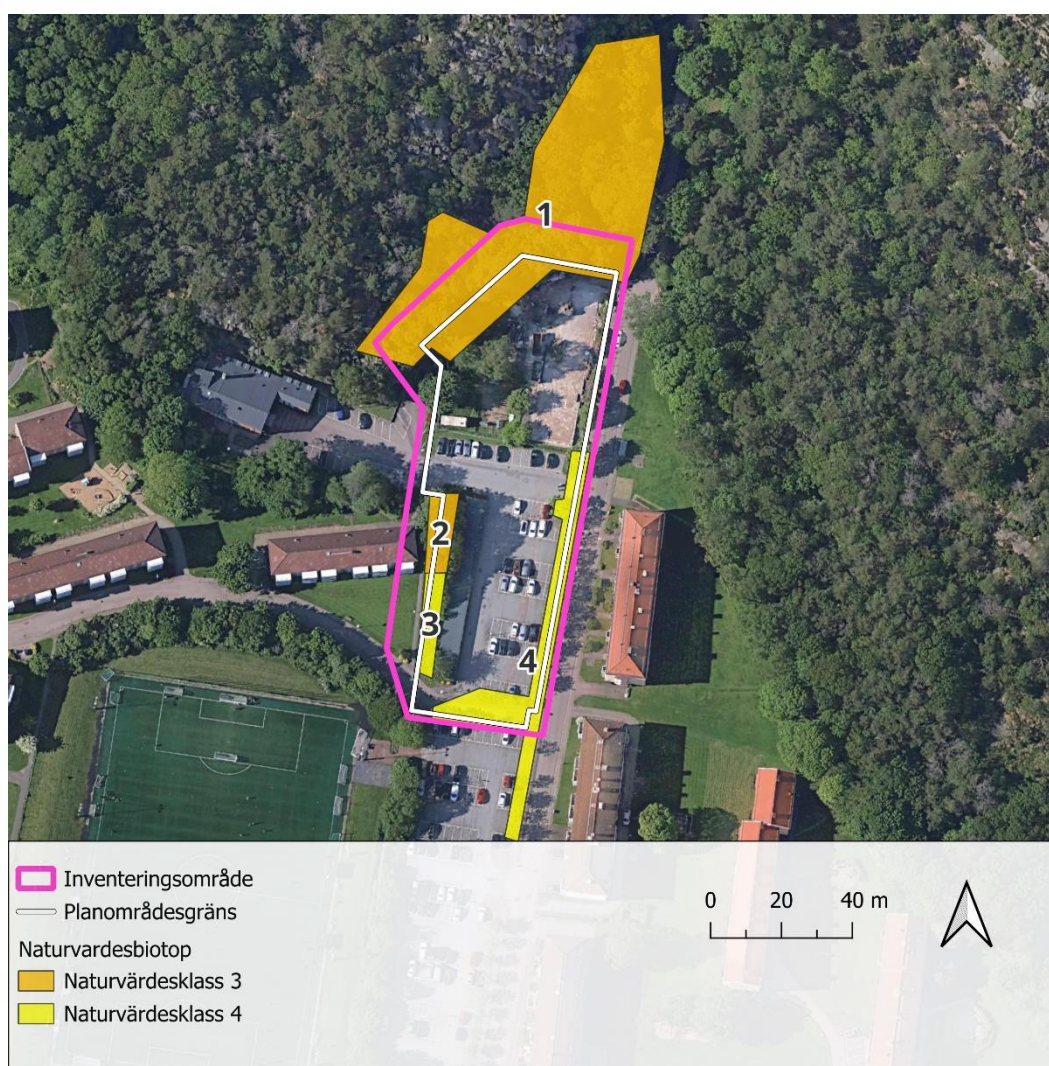
Figur 4. Översiktbilder av miljöer som förekommer inom inventeringsområdet.

3.3. Naturvärdesbiotoper

Sammantaget har fyra naturvärdesbiotoper avgränsats, där två hyser påtagliga naturvärden (klass 3) och två hyser ett visst naturvärde (klass 4). Tabell 4 visar en sammanställning av naturvärdesbiotoperna och Figur 5 visar avgränsning och geografisk position. Utförligare beskrivning av respektive naturvärdesbiotop följer nedan.

Tabell 4. Sammanställning av naturvärdesbiotoper med naturvärdesklass, biotop och area.

Biotop-ID	Naturvärdesklass	Biotop	Area (ha)
1	Naturvärdesklass 3	Blandskog	0,30 ha
2	Naturvärdesklass 3	Lövbryn	0,02 ha
3	Naturvärdesklass 4	Lövbryn	0,01 ha
4	Naturvärdesklass 4	Allé	0,07 ha

Figur 5. Identifierade naturvärdesbiotoper som omfattas av inventeringsområdet. Siffror utgör biotop-ID.

1	<p>Naturtyp: Skog och buskmark</p> <p>Areal: 0,30 ha</p> <p>Biotop: Blandskog</p> <p>Formellt skydd: Strandskydd (norr om inventeringsområdet) Fridlyst art</p>
Naturvärdesklass	Klass 3 – påtagligt naturvärde
Artvärde	Påtagligt artvärde genom förekomst grov ask och rödlistade fågelarter
Biotopvärde	<p>Samlad bedömning: Påtagligt biotopvärde</p> <p>Biotopens tillstånd: Bra tillstånd</p> <p>Biotopens sällsynthet: Mindre vanlig biotop</p> <p>Biotopens funktion: Viss särskild ekologisk funktion</p>
Beskrivning	<p>Flerskiktad blandskog med olikåldrig lind, ek, tall, sälg, enstaka ask samt ung lönn och skogsalm. En jätteask (>1 m diameter) i östra delen med levande och döda grenar, troligen angripen av askskottsjuka. Östra delen med ett undre skikt av grov hassel, inslag av döda stammar med spår av födosökande hackspettar. Måttlig mängd stående och liggande död ved, enstaka hålträd. Fältskikt med ormbunkar och bredbladiga gräs, inslag av vitfryle (främmande invasiv art). I västra delen står träden i en östvärd bergbrant. Mindre sprickor och skrymslen erbjuder här potentiella övervintringsmiljöer/viloplatser för groddjur, tillsammans med enstaka lågor och stensamlingar i övriga delar av biotopen.</p> <p>Biotopen fortsätter norr och väster om inventeringsområdet och är preliminärt avgränsad utanför inventeringsområdet.</p>
Värdearter observerade i fält	<p>Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>) – måttliga förekomster (EN)</p> <p>Skogsalm (<i>Ulmus glabra</i>) – sparsamma förekomster (CR)</p> <p>Idegran (<i>Taxus baccata</i>) – sparsamma förekomster (8 § ASF)</p> <p>Svartvit flugsnappare (<i>Ficedula hypoleuca</i>) – måttligt betydelsefull förekomst (NT; 4 § ASF) (häckfågelinventering)</p>
Övriga värdearter	<p>Mindre vattensalamander (<i>Lissotriton vulgaris</i>) (eDNA-analys)</p> <p>Vanlig groda (<i>Rana temporaria</i>) (eDNA-analys)</p> <p>Vanlig padda (<i>Bufo bufo</i>) (eDNA-analys)</p> <p>Mindre hackspett (<i>Dryobates minor</i>) (Artportalen)</p> <p>Spillkråka (<i>Dryocopus martius</i>) (Artportalen)</p> <p>Björktrast (<i>Turdus pilaris</i>) (Artportalen)</p>
Biotopkvalitéer	<p>Olikåldrighet – välutvecklat; Flerskiktning – välutvecklat; Skrymslen – flera; Grova lågor – enstaka; Klena lågor – enstaka; Torraka – flera; Högstubbe – enstaka; Lodyta – flera; Block och sten – enstaka; Jätteträd – enstaka; Sälg – enstaka; Grov ask – enstaka; Grov ek – enstaka; Grov lind – enstaka; Bärande buskar/träd – flera.</p>
Övrigt	<p>Vitfryle klassas som en art med hög risk för invasivitet enligt SLU Artdatabanken (2025b).</p> <p>Biotopen omfattas av strandskyddet för Slätta damm norr om inventeringsområdet.</p>
Inventerad av	Anna Sjövall, 2025-06-04

Figur 6. Naturvärdesbiotop 1. Blandskog.

2	Naturtyp: Skog och buskmark Biotop: Lövbryn Areal: 0,02 ha Formellt skydd: -
Naturvärdesklass	Klass 3 – påtagligt naturvärde
Artvärde	Påtagligt artvärde genom förekomst av frisk, medelålders skogsalm.
Biotopvärde	Samlad bedömning: Visst biotopvärde Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt tillstånd Biotopens sällsynthet: Vanlig biotop Biotopens funktion: Viss särskild ekologisk funktion
Beskrivning	Lövbryn mellan parkeringsplats och flerbostadshus. Trädskikt med en medelålders skogsalm (dubbelstam, ca 30 cm diameter i brösthöjd) i gott skick utan tecken på almsjuka, samt ung till medelålders lönn och klibbal. Undre skikt med inslag av ung ask samt hagtorn, hägg och fläder med värden för fåglar och pollinerande insekter. Frisk mark med näringspåverkat fältskikt som domineras av kirskaål, inslag av nejlikrot. I norra delen finns en stor rishög men skrymslen som kan nyttjas av grod- och kräldjur och andra smådjur.
Värdearter observerade i fält	Skogsalm (<i>Ulmus glabra</i>) – måttliga förekomster (CR) Ask (<i>Fraxinus excelsior</i>) – sparsamma förekomster (EN)
Övriga värdearter	Björktrast (<i>Turdus pilaris</i>) (Artportalen)
Biotopkvalitéer	Flerskiktning – tämligen utvecklat; Skrymslen – måttligt utvecklat; Block och sten – enstaka; Nektarresurser – flera; Bärande buskar/träd – flera.
Inventerad av	Anna Sjövall, 2025-06-04

Figur 7. Naturvärdesbiotop 2. Lövbryn.

3	Naturtyp: Skog och buskmark Biotop: Lövbryn	Areal: 0,01 ha Formellt skydd: -
Naturvärdesklass	Klass 4 – visst naturvärde	
Artvärde	Lågt artvärde	
Biotopvärde	Samlad bedömning: Visst biotopvärde Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt tillstånd Biotopens sällsynthet: Vanlig biotop Biotopens funktion: Viss särskild ekologisk funktion	
Beskrivning	Lövbryn med blommande och bärande träd och buskar mellan parkeringsplats och klippt gräsmatta framför flerbostadshus. Träd- och buskskikt med ung hägg, lönn, sälg, hagtorn, hallon samt ett medelålders körsbärsträd med värden för pollinerande insekter och fåglar. Fältskikt med högvuxet gräs och kirskaål.	
Värdearter observerade i fält	Saknas	
Övriga värdearter	Björktrast (<i>Turdus pilaris</i>) (Artportalen)	
Biotopkvalitéer	Nektarresurser – rikligt; Bärande träd/buskar – rikligt	
Inventerad av	Anna Sjövall, 2025-06-04	

Figur 8. Naturvärdesbiotop 3. Lövbryn.

4	Naturtyp: Antropogen terrester miljö Biotop: Allé	Areal: 0,07 ha Formellt skydd: Generellt biotopskydd
Naturvärdesklass	Klass 4 – visst naturvärde	
Artvärde	Lågt artvärde	
Biotopvärde	Samlad bedömning: Visst biotopvärde Biotopens tillstånd: Mellan bra och dåligt tillstånd Biotopens sällsynthet: Vanlig biotop Biotopens funktion: Viss särskild ekologisk funktion	
Beskrivning	Solbelyst allé med ung till medelålders oxel mellan asfalterad väg och parkeringsplats. Trädens stamdiameter varierar mellan 10 och 60 cm, främst klenare träd i södra delen. Flera träd med små stamhåligheter efter grenbrott, ej bohål för fåglar eller fladdermöss men med potentiella värden för vedlevande insekter. Gott om skrynkellav, blåslavar, kyrkogårdslav och cypressfläta på trädstammarna. En stående, död oxel i södra delen av inventeringsområdet. Fältskikt saknas. Biotopen fortsätter med yngre träd söder om inventeringsområdet.	
Värdearter observerade i fält	Saknas	
Övriga värdearter	Björktrast (<i>Turdus pilaris</i>) (Artportalen)	
Biotopkvalitéer	Bohål insekt – flera; Nektarresurser – rikligt; Bärande buskar/träd - rikligt	
Övrigt	Biotopen omfattas av generellt biotopskydd (allé).	
Inventerad av	Anna Sjövall, 2025-06-04	

Figur 9. Naturvärdesbiotop 4. Oxelallé.

3.4. Värdearter

Inom inventeringsområdet har tre värdearter, exklusive fåglar, observerats i samband med naturvärdesinventeringen, varav två rödlistade och en nationellt fridlyst art: ask, skogsalm och idegran (Tabell 5, Figur 10). Se avsnitt 3.7 för fåglar som observerades i samband med häckfågelinventeringen.

Idegranen som identifierades är en hårt betad, ca 0,5 meter hög planta. Med tanke på närheten till trädgårdar och planteringar är det möjligt att det rör sig om en förrymd trädgårdsvariant av idegran.

Tabell 5. Värdearter som identifierades inom inventeringsområdet i samband med naturvärdesinventeringen. ASF=artskyddsförordningen.

Art	Rödlistning	Signalart	Typisk art	Fridlyst
Ask	EN			
Idegran				8 § ASF
Skogsalm	CR			

Figur 10. Fridlysta och rödlistade arter (exklusive fåglar) inom inventeringsområdet. För fåglar, se avsnitt 3.7.

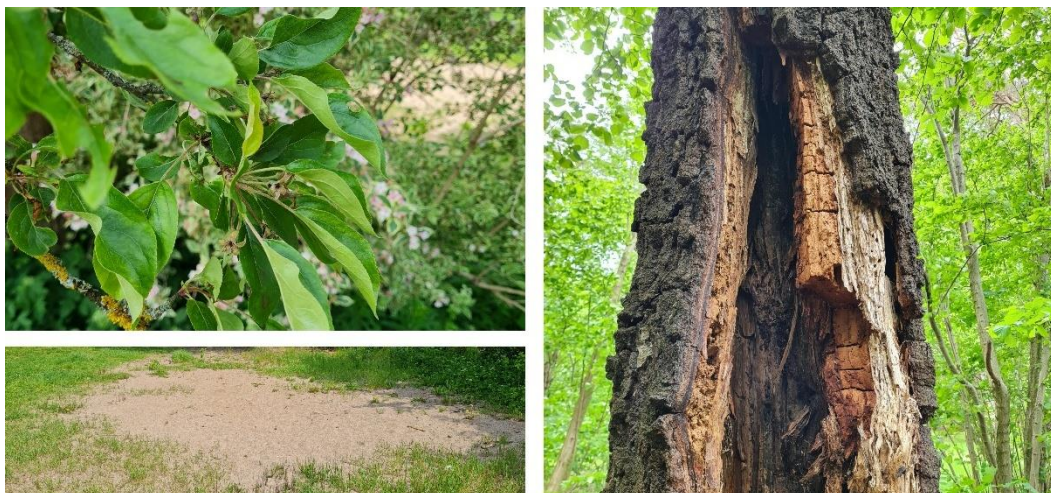
3.5. Värdeelement

Utöver naturvärdesbiotoper har nio värdeelement med särskild betydelse för biologisk mångfald identifierats inom inventeringsområdet (Figur 11). Värdeelement förekommer även inom avgränsade naturvärdesbiotoper men har där inte markerats med position, utan dessa bidrar till den sammanvägda bedömningen av biotopvärdet inom naturvärdesbiotopen.

Se Figur 12 för ett urval av foton på värdeelement inom inventeringsområdet.

Figur 11. Värdeelement, särskilt skyddsvärda träd och generellt biotopskydd inom inventeringsområdet. Markeringarna T1-T3 utgör ID för särskilt skyddsvärda träd och markeringar a-b utgör ID för generella biotopskydd.

Figur 12. Urval av värdeelement och hålträd som förekommer inom inventeringsområdet.

3.6. Fördjupade inventeringar

3.6.1. Särskilt skyddsvärda träd

Inom eller i nära anslutning till inventeringsområdet finns ett jätteträd och två grova hålträd som omfattas av Naturvårdsverkets definition av särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket 2012). Se position i Figur 11 och beskrivningar i Tabell 6 nedan.

Tabell 6. Redovisning av särskilt skyddsvärda träd inom eller i nära anslutning till inventeringsområdet.

ID	Trädslag	Särskilt skyddsvärt träd	Status	Stamomkrets (cm)	Kommentar
T1	Ask	Jätteträd	Stående levande träd	315	Gammal, grov ask strax utanför inventeringsområdet. Levande men med gles krona, troligen drabbad av askskottssjuka. Stamhåligheter saknas.

T2	Vårtbjörk	Grovt hålträd	Stående dött träd	164	<p>Högstubbe på gränsen till inventeringsområdet. Ihålig stambas, potentiellt bohål för fåglar högre upp på stammen.</p>
T3	Lind (troligen)	Grovt hålträd	Stående dött träd	283	<p>Flerstammigt, dött träd med utvecklade håligheter i flera stammar. Osäker bedömning av träslag men troligen lind.</p>

3.6.2. Generella biotopskydd

Inom inventeringsområdet har två alléer avgränsats som generellt skyddade biotopskyddsområden, se position i Figur 11 och beskrivningar i Tabell 7 nedan.

Bedömningen av biotopskyddet för allé ”b” är osäkert då trädens ålder endast är uppskattad visuellt i fält. Om träden är över 30 år så gäller biotopskyddet, även då merparten av trädens stamdiameter understiger 20 cm i brösthöjd.

Tabell 7. Redovisning av generellt skyddade biotopskyddsområden inom inventeringsområdet.
Dbr=diameter i brösthöjd.

ID	Biotoptyp	Beskrivning och foto
a	Allé	<p>Ensidig oxelallé mellan väg och parkering, stamdiameter över 20 cm. Elva levande och ett dött träd. Flera av träden har mindre stamhåligheter.</p>
b	Allé	<p>Dubbelsidig allé med ung oxel längs gång-/cykelväg. Stamdiameter ca 7–20 cm dbr, majoriteten under 20 cm. Osäker bedömning av biotopskydd med hänvisning till osäker åldersbestämning, vilken möjligen kan vara yngre än 30 år. I så fall gäller ej biotopskyddet givet att allén inte är planterad som en kompensationsåtgärd för andra nedtagna alléträd.</p>

3.6.3. Artförekomst - invasiva arter

Inom inventeringsområdet har två invasiva främmande arter identifierats genom kanadensiskt gullris (*Solidago canadensis*) och parkslide (*Reynoutria japonica*) (Figur 13). Båda arterna listas i förslaget till nationell förteckning över invasiva främmande arter av betydelse för Sverige (Regeringskansliet 2025) och de hyser båda mycket hög risk för invasivitet.

Under sommaren 2025 har beslut tagits att lägga till parkslide (med flera arter) i EU:s förteckning över invasiva främmande arter (Naturvårdsverket 2025). Detta kommer bland annat innebära ett förbud mot att sprida arten i naturen, något som kan bli aktuellt vid exempelvis grävning eller flyttning av jordmassor.

Figur 13. Invasiva främmande arter inom inventeringsområdet.

3.6.4. Livsmiljöer för fladdermöss

Hisingsparken utgör ett större sammanhängande skogsområde. Den enda platsen i parken med inrapporterade fladdermöss i Artportalen är Slätta damm, där vattenfladdermus, nordfladdermus och dvärgpipistrell har observerats. I ett skogsområde öster om Tuvevägen, cirka en kilometer från utredningsområdet, finns även rapporter om gråskimlig fladdermus, trollpipistrell och större brunfladdermus.

Samtliga dessa arter är typiska för stadsnära naturområden. De flesta är mer eller mindre ljusopportunistiska, med undantag för vattenfladdermus som, liksom andra *Myotis*-arter, undviker ljus. Vattenfladdermus är starkt knuten till vattenmiljöer och nyttjar sannolikt Slätta damm som jaktområde.

Inventeringsområdet består främst av hårdgjorda ytor. De livsmiljöer som kan nyttjas av fladdermöss är därför i hög grad kopplade till Hisingsparken. Inom inventeringsområdet är det i första hand naturvärdesobjekt 1 som kan hysa fladdermöss. Många arter jagar gärna i brynmiljöer, och eftersom de arter som påträffats i närområdet är ljusopportunistiska kan dessa i dagsläget använda brynmiljöerna som jaktmarker.

Fladdermöss nyttjar ofta hålträd som yngelkolonier eller viloplatser. De särskilt skyddsvärda träd som redovisas i avsnitt 3.6.1 kan därför ha betydelse för arterna, under förutsättning att de inte blir belysta.

Gråskimlig fladdermus har sin parningstid under hösten. Arten hörs då ofta i stadsmiljöer, eftersom den historiskt haft sina revir vid bergväggar där höghus i modern tid utgjort ett funktionellt substitut. Därmed kan arten även hävda revir vid öppna torg och parker, vilket möjligen kan ske i området.

Sammanfattningsvis bedöms inventeringsområdet ha måttliga värden för fladdermöss, medan högre värden finns i närområdet genom Hisingsparken. Hålträden kan fungera som boplatser både i dagsläget och efter exploatering, förutsatt att de skyddas från belysning.

3.6.5. eDNA groddjur

Provtagning av vatten utfördes vid två punkter i bäcken strax norr om inventeringsområdet (Figur 14). Bäckens utgång från Slätta damm och leds ner under mark via en kulvert utanför inventeringsområdet. Vattenproverna skickades för analys till Naturhistoriska riksmuseet, centrum för genetisk identifiering (CGI).

Resultatet visar vid båda provpunkterna positiv detektion av DNA-spår från tre groddjursarterer: vanlig padda (*Bufo bufo*), vanlig groda (*Rana temporaria*) och mindre vattensalamander (*Lissotriton vulgaris*). Samtliga tre arter är fridlysta enligt 6 § i artskyddsförordningen och klassas som livskraftiga enligt rödlistan (SLU Artdatabanken 2020).

Figur 14. Karta över provtagningspunkterna för eDNA.

3.7. Häckfågelinventering

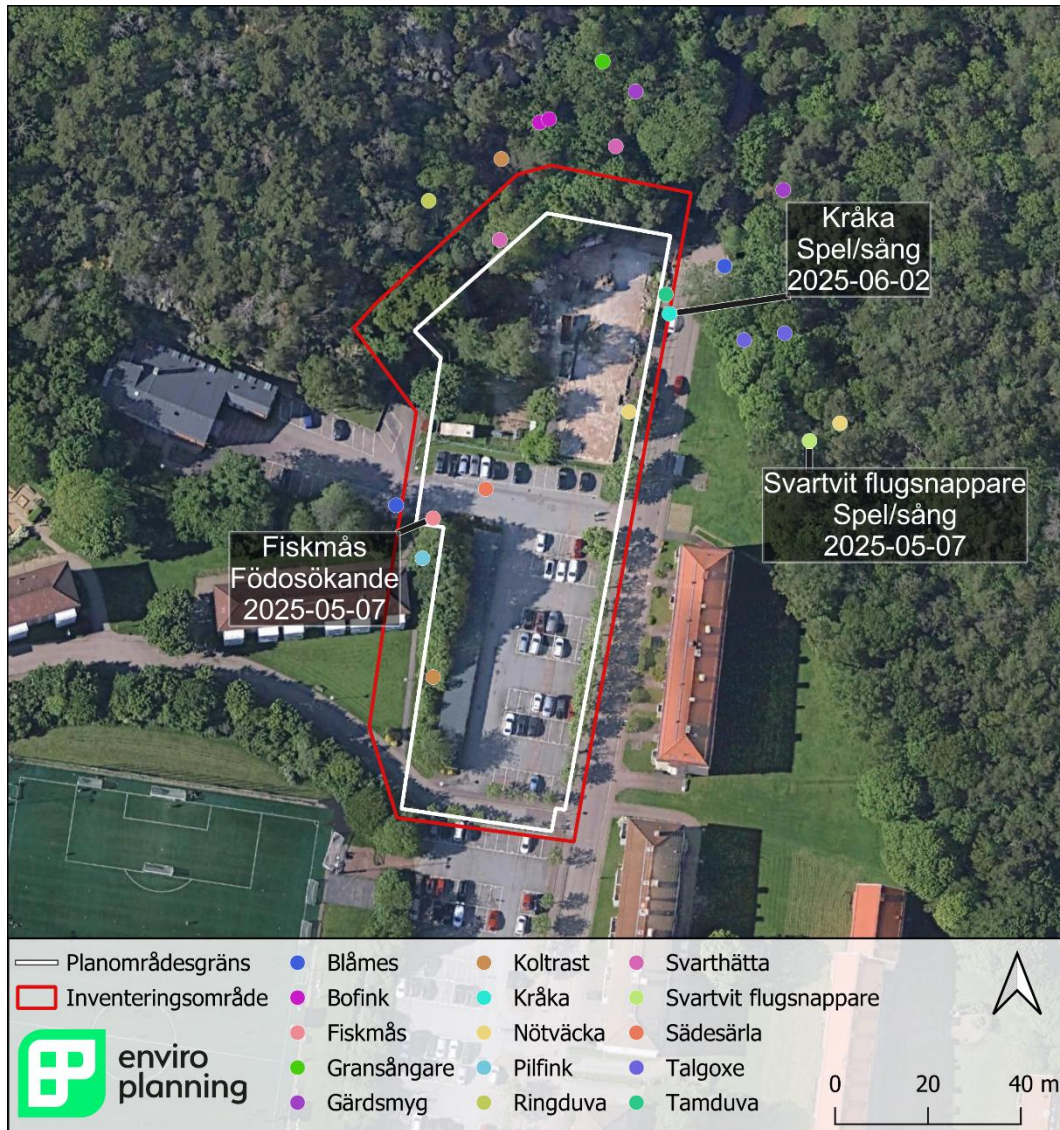
Väderförhållandena under inventeringen var goda. Vid första besöket var temperaturen mellan 5–13 °C, svag vind och klart väder. Vid andra besöket var temperaturen mellan 10–13 °C, svag vind med måttliga vindbyar och klart väder.

Vid fältinventeringen dokumenterades 22 fågelindivider fördelade på 15 arter (Tabell 8 och Figur 15). Av dessa är tre arter rödlistade (NT). Majoriteten av observationerna skedde utanför utredningsområdet.

Häckningsindicier observerades för elva arter. Samtliga noterade häckningsindicier utgörs av sång eller lockrop under häckningsperioden och i lämplig häckningshabitat vilket tyder på att häckningsförsök sannolikt pågår eller kommer att ske. För de rödlistade arterna har häckningsindicier av svartvit flugsnappare och kråka observerats, medan fiskmåsar endast har påträffats fördosökande.

Tabell 8. Påträffade arter under häckfågelinventeringen, med information om rödlistningsstatus och eventuella häckningsindicier.

Art	Rödlistning	Häckningsindicier
Blåmes		Ja (Spe/sång)
Bofink		Ja (Spe/sång)
Fiskmåsa	NT – Nära hotad	Nej (Födosökande)
Gransångare		Ja (Spe/sång)
Gärdsmyg		Ja (Spe/sång)
Tamduva		Nej (Stationär)
Koltrast		Ja (Spe/sång)
Kråka	NT – Nära hotad	Ja (Spe/sång)
Nötväcka		Ja (Par i lämplig häckbiotop)
Pilfink		Nej (Födosökande)
Ringduva		Ja (Spe/sång)
Svarthätta		Ja (Spe/sång)
Svartvit flugsnappare	NT – Nära hotad	Ja (Spe/sång)
Sädesärla		Nej (Födosökande)
Talgoxe		Ja (Spe/sång)

Figur 15. Resultat från häckfågelinventeringen. Rödlistade arter är markerade särskilt i kartan, där ytterligare information om deras förekomst presenteras.

4. Känslighet för byggnation

En stor del av inventeringsområdet består redan idag av hårdgjorda ytor, och merparten av områdets naturvärden är knutna till utkanterna av planområdet. I samtliga naturvärdesbiotoper står träd som gränsar till planområdet och som bör bevaras i så stor utsträckning som möjligt. Även utpekade värdeelement bidrar till en varierad naturmiljö med livsmiljöer och förutsättningar för biologisk mångfald och bör bevaras eller ersättas med likvärdiga värdeelement. På tomten där den tidigare förskolebyggnaden stod finns sandblottor som sannolikt utgör rester av gamla sandlådor. Dessa sandblottor hyser idag vissa potentiella värden för sandlevande insekter. Mängden störning på en framtida lekplats tillhörande den nya förskolan innebär dock sannolikt att sandblottornas ekologiska funktion försvagas eller försvinner, även om de inte byggs bort. Frukträderna på tomten kan med fördel lämnas kvar för att gynna fåglar och pollinerande insekter, eller annars ersättas av likvärdiga bärande träd av inhemska trädslag.

Naturvärdesbiotoperna hyser vissa värden för fåglar, groddjur och fladdermöss, inte minst NVB 1 som hänger ihop med Hisingsparken och bland annat erbjuder häckningsmöjligheter för flera fågelarter. Mindre hackspett har tidigare rapporterats i närområdet och det är möjligt att arten, som har stora revir, tidvis födosöker inom NVB 1 även om arten inte noterades i samband med häckfågelinventeringen. Fåglar kan vara känsliga för buller och annan störande aktivitet, i synnerhet under häckningssäsongen 1 april-31 juli. Strax norr om inventeringsområdet identifierades vanlig padda, vanlig groda och mindre vattensalamander via eDNA-analysen som genomfördes i samband med naturvärdesinventeringen. Inga fortplantningsmiljöer förekommer inom planområdet men NVB 1 och NVB 2 hyser strukturer som kan nyttjas som vilo- eller övervintringsplatser.

4.1. Skyddsvärda träd

Inom inventeringsområdet förekommer både ask och skogsalm. Både trädslagen är sjukdomsdrabbade och kategoriseras som hotade (starkt hotad respektive akut hotad) enligt rödlistan. Asken har drabbats hårt askskottssjuka som angriper och dödar både unga och gamla träd, medan skogsalm drabbas av almsjuka som främst angriper äldre träd. Gammal ask och skogsalm utgör i många fall substrat eller livsmiljö för arter som är knutna till de specifika trädslagen, och som i sin tur hotas i takt med att friska träd minskar i antal. Förekomst av gamla, friska askar och skogsalmar har därför ett mycket högt bevarandevärde.

Spridningsförmågan hos mogen ask och skogsalm är i allmänhet goda, och unga småträd har därför ett förhållandevis lågt bevarandevärde då de lätt ersätts av nya småträd, så länge äldre träd finns kvar och bildar frön. Under naturvärdesinventeringen noterades en äldre ask, troligen drabbad av askskottssjuka enligt preliminär bedömning, strax norr om inventeringsområdet i NVB 1 (ID T1 i Figur 11 och Tabell 6), och en medelålders skogsalm utan tecken på sjukdom i NVB 2 (Figur 10). Övriga identifierade förekomster av ask och skogsalm inom inventeringsområdet utgörs av yngre träd eller småträd.

För de träd som omfattas av Naturvårdsverkets definition av särskilt skyddsvärda träd (Naturvårdsverket 2012) gäller att inför åtgärder som medför negativ påverkan som väsentligt

påverkar naturmiljön ska samråd ska hållas med länsstyrelsen. Negativ påverkan innefattar förutom avverkning även skador på rotsystemet, exempelvis genom kapning eller markkompaktering vid gräv- och anläggningsarbeten. Vid exploatering i anslutning till särskilt skyddsvärda träd hänvisar Naturvårdsverket (2021) till rekommendationer i *Standard för skyddande av träd vid byggnation 2.0* (Östberg & Stål 2018). I standarden beskrivs hur trädskyddsområden avgränsas för att undvika skador på enskilda träd, inklusive rotskador orsakade av grävning eller markkompaktering. Rekommenderad storlek på trädskyddsområdets varierar med trädets diameter i brösthöjd enligt följande:

- Träd upp till 20 cm i stamdiameter mätt på 1,3 meters höjd ska ha ett skyddsavstånd på minst 5 meters radie mätt från stammens mitt.
- Träd 21–65 cm i stamdiameter mätt på 1,3 meters höjd ska ha ett skyddsavstånd på minst 10 meters radie mätt från stammens mitt.
- Träd 66–100 cm i stamdiameter mätt på 1,3 meters höjd ska ha ett skyddsavstånd på minst 15 meters radie mätt från stammens mitt.
- Träd över 100 cm i stamdiameter mätt på 1,3 meters höjd ska ha ett skyddsavstånd på minst 15 multiplicerat med stamdiameteren.

Den grova asken norr om inventeringsområdet (ID T1) bör således ha ett trädskyddsområde med ca 15 meters radie. Trädets position, ca 20 meter från planområdet i kartan, är uppmätt med en sådan noggrannhet som uppnås med mobiltelefon eller surfplatta och kan därför avvika något från dess exakta positionen, men trädets skyddszon berör sannolikt inte planområdet. De andra särskilt skyddsvärda träden som identifierades under naturvärdesinventeringen utgörs av två stående, döda hålträd som kan utgöra häckningsplats för fåglar eller möjlig viloplats för fladdermöss.

4.2. Generella biotopskydd

Två biotopskyddade alléer har pekats ut inom inventeringsområdet i samband med naturvärdesinventeringen. Alléerna utgör även NVB 4 (naturvärdesklass 4) och bedöms hysa vissa värden för fåglar, kryptogamer och insekter genom blommande och bärande träd, varav flera med mindre stamhåligheter efter grenbrott. Om biotopskyddade objekt kan komma att påverkas negativt ska dispens sökas hos länsstyrelsen. Biotopskyddet för alléer omfattar förutom trädstam och krona även rotsystemets utbredning. Man bör även ha i åtanke att den ekologiska funktionen hos idag solbelysta alléer kan försämrats av ökad beskuggning, beroende på placering av nya byggnader.

Biotopskyddet för allé ”b”, som omger cykelbanan i den södra delen av inventerings- och planområdet, är ännu osäkert då bedömningen utgår från en visuell åldersbestämning och träden uppskattas till under eller strax över 30 år. För att avgöra om biotopskyddet gäller bör man stämma av eventuell information om planteringen av allén, alternativt om möjligt kontrollräkna åldern via borrhärd. Om allén har planterats som en kompensationsåtgärd för avverkade alléträd gäller biotopskyddet oavsett trädens ålder och stamdiameter.

5. Referenser

Jordbruksverket (2017). Ängs- och betesmarksinventeringen. Metodik för inventering från och med 2016. Rapport 2017:9. Bilaga 2.

Länsstyrelsen Västra Götaland (2019). Regional handlingsplan för grön infrastruktur. Rapport 2019:21.

Naturvårdsverket. (1978). Biologiska inventeringsnormer fåglar.

Naturvårdsverket (2012). Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd. Mål och åtgärder 2012-2016. Rapport 6469. April 2012.

Naturvårdsverket (2021). Uppdaterad åtgärdstabell 2021-2025 för Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd.

Naturvårdsverket (2016). ”Fåglar: Linjetaxering samt kobinerad punkt- och linjetaxering.”

Naturvårdsverket (2025). 26 nya växter och djur på EU:s förteckning över invasiva främmande arter. <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/aktuellt/nyheter-och-pessmeddelanden/2025/juni/26-nya-vaxter-och-djur-pa-eus-for-teckning-over-invasiva-frammande-arter/>

Nitare N (2019). Skyddsvärd skog - Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förslag, Jönköping.

Regeringskansliet (2025). Ny förordning om invasiva främmande arter. KN2025/01024. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2025/05/ny-forordning-om-invasiva-frammande-arter/>

SLU Artdatabanken (2020). Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU, Uppsala.

SLU Artdatabanken (2025a). Artportalen. <https://artportalen.se/>

SLU Artdatabanken (2025b). Risklista för främmande arter 2024. <https://artfakta.se/risklistor/2024>

Svenska institutet för standarder (2023a). Svensk standard SS 199000:2023, Naturvärdesinventering (NVI) – kartläggning och värdering av biologisk mångfald – krav och vägledning. Utgåva 2. Fastställd 2023-05-03.

Svenska institutet för standarder (2023b). Teknisk specifikation. SIS/TS 199002:2023. Naturvärdesinventering (NVI) – kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation och listor med biotopförteckningar. Utgåva 1. Fastställd 2023-06-21.

Sveriges geologiska undersökning (2025). SGU, Sveriges geologiska undersökning. <https://apps.sgu.se/kartvisare/>

Östberg, J, Stål, Ö. (2018). Standard för skyddande av träd vid byggnation 2.0. SLU, Fakulteten för landskapsarkitektur, trädgårds- och växtproduktionsvetenskap. Rapport 2018:02.

